

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

5. Invidiæ domus & imago.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

denique proprias sugunt carnes, nisi invidi, gulæque dediti? De his omnibus dici possit

----- Quid non mortalia cogis

Pectora dira fames, nunquam saturanda cupido!

Ad hypotyposin *Famis* adjungenda est domus & descriptio Invidiæ, quam non minus ingeniosè & artificiosè depingit Ovidius lib. 2. Metam. in hunc ferè sensum & modum.

(e) Fortè Mercurius animum adjecerat ad *Herse*, puellam nobilitate generis (nam patrem habebat *Cecropem*, Athenarum Regem) & formæ præstantem, connubio sibi copulandam. Et quia *Herse* Palladis (in cuius consortio vivebat) æquè castitatem atque studia æmulabatur, abhorrebat à nuptiis. Igitur Mercurius convenit *Aglauron*, *Herse* sororem, & blandis instat precibus, ut pronuba velit esse conjugii. Hæc aurum paciscitur, fidem & operam promittit. Aversata *Pallas* avaritiam, constituit ulcisci, & *Aglauron* diris invidiæ stimulis excruciare; studuerat enim pretium nuptiarum excandefacere, & sorori honorem præripere. Rem eò deducit *Pallas*, rogatu *Mercurii*, ut *Herse* conveniret in manum deo. Exinde confert se ad Invidiæ domum, sive potiùs antrum, in ima situm valle, & à conspectu remotum; nec solem admittens, nec ventum; perpetuo horrore septum, ubi nihil nisi frigus, & spissa caligo. Ad eam speluncam delata dea, non sustinuit ingredi (neque enim hoc decorum erat *Jovis* filiæ) sed postes extrema hastæ cuspide pulsavit.

Concussæ patuere fores: videt intus edentem
Vipereas carnes, vitiorum alimenta suorum
Invidiam: visæque oculos avertit, at illa
Surgit humo pigrè, semesarumque relinquit
Corpora serpentum, passumque incedit inertem.
Vtque deam vidit, formæque, armisque decoram,
Ingemuit, vultumque deæ ad suspiria duxit.
Pallor in ore sedet, macies in corpore toto:
Nusquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectora felle virent: lingua est suffusa veneno:
Risus abest: nisi quem visi fecere dolores.
Nec fruitur somno, vigilantibus excita curis:
Sed videt ingratos, intabescitque videndo
Successus hominum: carpitque & carpitur unâ
Suppliciumque suum est.

K k 3

Paucis

(e) *Invidia domus & imago.*

Paucis eam affata est Pallas (neque enim debebat hoc monstrum alloquiò dignari) & pro imperio iussit Athenas abire, Aglauron, regis filiam, livoris veneno implere; cùmque dicto recessit. Illa obliquo lumine abeuntem respectans, & nescio quid submurmurans, baculum capit tortuosum, & spinis inflexum, atque in viam se dat. Quàcunque incedebat, tecta nubibus, nullique aspectabilis, virentia protrivit arva, exussit herbas, & afflatu suo

----- populòsque, urbésque, domòsque

Polluit. Denique Athenas ut attigit, urbem ingeniis, opibus, pace florentem, vix tenuit lacrimas,

----- quia nil lacrimabile cernit.

In eadem habitabant arce cum parente, tres filia, scilicet *Aglauros*, *Herse*, *Pándrosos*. Huc ubi intravit, rectà petit Aglauron, pectus ei ferruginea manu

Tangit, & hamatis præcordia sentibus implet,
Inspiratque nocens virus, piceumque per ossa
Dissipat, & medio spargit pulmone venenum.

Objicit illi sororem *Hersen*, ut sponsam Mercurii, & illum ut sponsum, fortunatas nempe & nobiles nuptias. Quibus illa imaginibus capta, omnia grandiora & insigniora concipiebat, ut magis semet irritaret & excruciatet, adeò, ut etiam vitam exosa, mortem in votis haberet. Ad invidiæ tormentum, accessit altera pœna: nam à Mercurio in saxum conversa est, & quidem, nigrum:

Nec lapis albus erat, sua mens infecerat illum.

Nigror lividæ mentis in lapideam etiam formam redundavit. Ubi vides, quanta pestis sit invidiæ Domus latebrosa, obscura, horrida, sine sole, sine luce; omnia enim tristia & caliginosa videntur livori; per carnes vipereas, quas mandit, amaræ & cruciantes invidentium cogitationes significantur. Suspiria & gemitus, sunt dolores ex aliena felicitate hausti. Facies pallida & macilenta, torvum intuentes oculi, rubiginosi dentes, lingua veneno infecta, indicant, tabem internam etiam in corpus effundi; cùmque livor alienæ prosperitati nocere non potest, maledicâ tamen linguâ famæ ac nomini felicium obtrectare studet. Absunt risus & latitia, nisi ex malis alienis capta. Faciunt invidi, quod Sirenes, quæ dicuntur sæviente tempestate quàm suavissimè canere: contra cælo sereno & tranquillo mari tristes obmutescere. Et sicut polypus piscis, teste Æliano lib. 1. c. 17. cùm cibus ipsum deficit, suamet sibi brachia præmordet, & devorat,

pari

pari modo invidus semet consumit, & mœrore tabescit, cùm non invenit, quibus dentem infigat, quosque laceret. Et hæc de imagine Invidiæ ab Ovidio luculenter expressa.

SYMBOLUM XLVIII.

Miræ Protei transformationes.

8. *Metam. 4. Georgic.*

Ethicè.

1. Homo inconstans. 2. Vir prudens & politicus. 3. Sycophanta pseudopoliticus. 4. Homo vitiosus, & hæreticus. 5. Item diabolus indicatur per Proteum. 6. Homo arbor.

Proteus Oceani & Tethyos filius, armentorum Neptuni, hoc est, phocarum seu vitulorum marinorum pastor, marisque deus. Vehitur & pervagatur per æquora pedibus & curru, quem trahunt phocæ, quas Virgilius 4. Georg. vocat bipedes equos,

----- magnis qui passibus æquor

Et juncto bipedum curru metitur equorum,

Namque aquatiles illæ belluæ priore parte equum, posteriore piscem referunt, vocanturque *Hippocampi*. Est autem Proteus etiam *vates*, qui novit omnia.

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Nihil tamen edicit, nisi constrictus vinculis, & coactus. Sed quis vinciat eum, versipellem, & mille dolis versabilem? Dum teneri putatur, in alias atque alias formas vertitur, & elabitur: nam ex sene abit in juvenem; ex homine in tigridem, draconem, leonem, aprum, taurum, ignem, aquam, arborem & lapidem. Describit eius mutabilitatem Ovidius.

Sunt quibus in plures jus est transire figuras:
 Vt tibi complexi terram maris incola Proteu:
 Nam modò te juvenem, modò te videre leonem;
 Nunc violentus aper: nunc quem tetigisse timerent,
 Anguis eras: modò te faciebant cornua taurum;
 Sæpe lapis poteras, arbor quoque sæpe videri.

Inter-